

KIRKERÅDET

NEMND FOR GUDSTJENESTELIV

Protokoll 2019/02

Tid: Torsdag 7. mars kl. 10 -16**Sted:** Kirkens hus, møterom Agder

Til stede: Svein Arne Theodorsen (leder), Ann-Helen Fjelstad Jusnes (BM), Per Oskar Kjølaas (SKR), Solveig Julie Mysen, Bengt Norbakken, Anne Marie Sødal, Annette Dreyer, Edel Merete Gervin, Andreas Hilmo Grandy-Teig, Sindre Seim Gulbrandsen (til stede på sak 5 og 6), Ole Andreas Fevang (til stede på sak 1-5).

Forfall: Merete Thomassen og Maria Bjørdal Lervik.

Andre deltakere: Ragna Dahlen (KRs sekretariat), Helge Kollerøs Nylenna (Bispemøtets sekretariat), Cecilie Jørgensen Strømmen (saksutreder til sak 5), Harald Hauge (leder av salmebasegruppen).

Leder åpnet møtet med en salme og en bønn. Møtet ble avsluttet med middagsbønn i kapellet med tegning av askekors ved Cecilie Jørgensen Strømmen.

NFG01/19 Godkjenning av innkalling, saksliste og tidsplan

Vedtak: Innkallingen og sakslisten ble godkjent og behandlingsrekkefølgen fastsatt.

NFG 02/19 Protokollen fra NFGs møte 26.-27. november 2018

Vedtak: Protokollen fra NFGs møte i november 2018 ble registrert som godkjent.

NFG 03/19 Orienteringssaker

NFGs sekretær ga fortløpende orienteringer om følgende saker:

A: Ny leder av kirkefagavdelingen, Jan Christian Kielland, tiltrer i april.

B: NFG-sak 24/18 «Ordning for konfirmasjonstidens gudstjeneste». Kirkerådet ønsket en utdypning av konfirmasjonsteologien i dokumentet, og behandler saken på nytt 11. mars. Bispemøtet behandler saken 14.-15 mai.

C: NFG-sak 25/18 «Samlingsbønner med kirkeårsvariable ledd og syndsbejennelse D» er etter behandling i KR og BM integrert i KM-saken om Justering av hovedgudstjenesten. Disse kirkemøtedokumentene er tilgjengelige på kirkens nettside.

D: NFG-saken 26/18 «Justeringer av tekstboken» ble ikke fremmet for Kirkerådet og er utsatt på ubestemt tid.

E: Det ble orientert muntlig om programmet for Mikkelsmesskonferansen 25.-26. september 2019. NFG-medlemmer er invitert til å delta på denne konferansen i forlengelsen av NFG-møtet 24. september.

F. Det ble orientert kort om arbeidet med å utforme de nye gudstjenestebøkene. Det handler om en gudstjenestebok som kan brukes for alteret, liturgisk musikk for kirkemusikeren og en oppdatert paperback-utgave for ansatte, menighetsråd og allmennheten. Bare denne siste vil inneholde veiledningskapitlene.

NFG kommenterte særlig forholdet mellom Kirkerådet og NFG som liturgisk fagorgan med bakgrunn i rådets behandling av konfirmasjonssaken i januar. Sekretariatet presiserte at NFGs syn skal følge hele saksgangen i liturgisaker når Kirkerådet og Bispemøtet vedtar endringer i NFGs liturgiforslag.

Vedtak: NFG tok orienteringssakene til etterretning.

NFG 04/19 Salmer i salmedatabasen, pulje 2

Harald Hauge innledet om saken, spilte til salmeforslagene og svarte på spørsmål.

Vedtak: NFG behandlet de følgende 17 salmeforslagene, hvor 12 salmer ble godkjent, 3 avvist og 2 sendt tilbake til SBG:

Godkjente:

- Om ingen hadde tackat
- Son av Gud og barn på jorda
- Stråla du, sol, deg helsar pinsedagen
- Så kom du hit som en av oss
- Tal ikkje om ei tru som vender ryggen til
- Ved vindens hjul vi love Gud – her ønsker NFG 2 melodier: av Sparre og Sommero
- Velsigna kalk, velsigna brød
- Vi har ein lengt
- Vidunderligst av alt på jord – det er en ny melodi av Harald Gullichsen
- Vokt meg som din øyesten – bare omkvedet til denne bibelske salmen tas inn i basen
- Var inte rädd. Det finns ett hemligt tecken
- Vår Gud, din fakkell har du tent

Avviste:

- Se så fin og flott jeg er
- Smak og sjå, min lekam er for deg
- Underleg delvis er måten vi ser på

Sendes tilbake til SBG:

- Ta handa mi, Gud – her ønsker NFG å få en annen nynorsk oversettelse av salmen.
- Til ditt heilage hus – her ønsker NFG å få en annen melodi til salmeteksten.

NFG 05/19 Triduum (de tre dagene)

Saken har ikke vært behandlet tidligere i dette NFG, og et utførlig saksdokument på 30 sider (samt et vedlegg med påskennatts-liturgien) var sendt ut. Dokumentet hadde en bred tilnærming til saken, hvor også askeonsdag, fastetiden og 2. påskedag var tematisert.

NFG satte pris på at det forelå konkrete forslag til vedtak og det ble gitt uttrykk for at det var et innholdsrikt og godt saksdokument.

I en slik stor og viktig sak ønsket NFG å ha god tid på behandlingen og så det *ikke* som aktuelt at det blir en kirkemøtesak så tidlig som i 2021. Av momenter som kom fram i saken var:

- Når vi behandler de tre dagene (triduum) skjærtorsdag, langfredag og påskenatt, må vi også tenke fornyelse av hele fastetiden og botstradisjonen i vår kirke.
- I dag holdes det karnevals-gudstjenester uten at det alltid knyttes til fasten. En sammenfattende påskefest 2. påskedag er også viktig med tanke på dem som er borte i den stille uke og påskedag.
- Mange steder kommer flere hjem til påske, og ønsker dåp. Vi må ikke lage liturgier som skaper fremmedfølelse for mange i folkekirken.
- Både askeonsdag og palmesøndag er viktige, sammen med *triduum*. Vi trenger en mer enhetlig praksis i vår kirke i denne tiden.
- Tredagersfesten trenger en forberedelse med askeonsdag og palmesøndag. Liturgiene må være både for dem som gjør lite og dem som gjør mye i denne tiden av kirkeåret. Det må være liturgier som beveger og er sanselige.
- Denne kirkeårstiden har uuttømmelige ressurser. Det meste av kirkemusikken er konsentrert om faste og påske. Ta også med palmesøndag og 2. påskedag.
- Vi bør legge opp en plan hvor vi først konsentrerer oss om triduum, og deretter om de andre dagene som er nevnt i dokumentet.
- Triduum bidrar til å løfte påsken. Det enkleste er å ha ferdige liturgier.
- Det er behov for å utforme en forenklet liturgi som sammenfatter den stille uke og påskedagene i menigheter hvor det kun feires én gudstjeneste i denne tiden.

Kommentarer til skjærtorsdag:

- Ja til avdekking av alteret og en ny fastekollekt, nei til fotvasking.
- Det er betenkelig å feire måltid hvor vi «stjeler» innslag fra en sentral jødisk liturgi.
- Med en god veiledning om fotvasking, kan dette bli en fin opplevelse og dramatisering av Jesu handling.
- Et annet måltid enn nattverd bør ikke være en del av gudstjenesteliturgien.
- Man kan lage en fullt utskrevet liturgi for skjærtorsdag og angi hvor en eventuell fotvasking kan skje.
- Fotvasking bør være noe en eventuelt søker biskopen om å ha.
- Det er blitt mer vanlig å legge gudstjenesten skjærtorsdag til kveldstid. Der det er mulig kan gudstjenesten (fortrinnsvis) holdes om kvelden.
- Avdekking av alteret bør være en obligatorisk del av denne gudstjenesten.

Kommentarer til langfredag:

- *Improperiene* (Guds klage over at folket har vendt seg bort) må også kunne skje på hovedgudstjenesten, og ikke bare på langfredag kveld.
- Det var ulike syn på det å holde preken langfredag, men enighet om å ha noen fortolkningsrammer. En god dagens bønn kan bidra til det.
- Korsmeditasjon er fint, og mange bruker det. En bør ikke legge opp til å kysse korset. Et sterkt uttrykk er å hamre 5 spikre i et trekors.
- Bør litaniet kunne erstattes av en egen ferdig formulert forbønn for akkurat denne dagen?

Vedtak:

1. På bakgrunn av sak KR 16/13 og BM 21/14 har NFG startet arbeidet med liturgier for skjærtorsdag, langfredag og påskenatt.
2. NFG ber om at det utarbeides liturgiforslag for skjærtorsdag, langfredag, langfredag aften og for påskenatt.

3. NFG ber Kirkerådet og Bispemøtet om tilslutning til også å arbeide videre med liturgier, liturgiske elementer, rubrikker eller veiledninger til:
  - A. Askeonsdag (eventuelt med asketegning?).
  - B. Uken(e) før den stille uke med tanke på å styrke pasjonspreget i gudstjenesteliv og musikk.
  - C. Palmesøndag.
  - D. De tre første dagene i den stille uke (faste bønner og tekster for hver dag?).
  - E. Vurdere å justere skriftemålsliturgien (som ofte brukes i fastetiden).
  - F. Påskedag (veiledning for dekking av alteret og innledende påskehilsen?).
  - G. 2. påskedag (fortrinnsvis om kvelden med sammendrag av den stille uke og påske og med vekt på salme- og sangrepertoar.)
  - H. En gudstjeneste som samler i seg motivene fra den stille uke og påske, med tanke på menigheter som i denne tiden bare feirer én gudstjeneste.

NFG 06/19 Tidspunkt for kommende møter i NFG

Det ble fastsatt at møtet i Oslo 24. mai varer fra kl 10 – 16
og at møtet i Trondheim 24. september varer fra kl 11 – 18 + middag.

Sekretær: Hans Arne Akerø